המורחקים:

מוטיב ההרחקה של דמויות דתיות החל מהקומדיות הראשונות של הקולנוע הישראלי ועד לשנות השישים

יהודה ויטלזון[1]

תקציר

שתי קומדיות קצרות שהופקו בארץ ישראל בראשית שנות השלושים של המאה העשרים, **הרפתקאותיו של גדי בן סוסי** (1931, ברוך ויצחק אגדתי), ו-**ויהי בימי** (1932, חיים הלחמי), הביאו למסך דמויות דתיות ראשיות שרצונן הוא להיטמע ולקחת חלק במפעל הציוני, אך הן לא מצליחות בכך. עיון במישורים שונים של הקומדיות, מלמד כי אורח החיים הדתי והחברה הדתית שממנה הגיעו אותן דמויות הוצגו באופן מעשי או סמלי כמכשלה להיטמעותן במרחב הארץ-ישראלי התובעני. גורלן של שתי הדמויות הדתיות הללו שנותרו במרחב מרוחק ומסומן היה כמעט נבואי, שכן מוטיב ההרחקה של דמויות דתיות מהמרחב הישראלי לא נעלם אלא רק התקבע והשתכלל בקולנוע הישראלי. בין אם היו אלו קומדיות קלילות, מחזות זמר, סרטים מלחמתיים, או סרטים תנ״כיים, בכל הופעה של דמות דתית עד שלהי שנות השישים, היא מוצבה באופן ממשי או סמלי כמרוחקת ממרכז ההוויה הישראלית.

מילות מפתח: קולנוע ישראלי, ייצוג דתיים, סטריאוטיפים, אנימציה

[1] **ד״ר יהודה ויטלזון** מכללת אורות ישראל ywitelson@gmail.com